

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **T. R.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, sídlem Národní 118/16, Praha 1, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2021, č. j. 10.01-000856/18-003, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2021, č. j. 8 A 85/2021 - 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobkyně **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 5. 2021, č. j. 10.01-000856/18-003, zastavila řízení o žádosti žalobkyně o určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby ve věci jejího zastupování před Ústavním soudem v řízení vedeném pod sp. zn. III. ÚS 1848/18, a to podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pro zjevnou bezpředmětnost žádosti.

[2] V řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů. Městský soud v Praze usnesením označeným v záhlaví návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce zamítl pro zjevnou bezúspěšnost žaloby. V odůvodnění usnesení poukázal na skutečnost, že řízení před Ústavním soudem, pro které žalobkyně žádala o určení advokáta k poskytnutí právní služby, bylo skončeno. Podaná žaloba proto byla zjevně bezúspěšným návrhem, neboť je bezpředmětné rozhodovat o žádosti o určení zástupce pro řízení, které již bylo skončeno.

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) se s usnesením městského soudu neztotožnila a podala proti němu kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

[4] Nejvyšší správní soud nejprve ve vztahu k podmínkám řízení o kasační stížnosti připomíná, že pokud se jedná o podmínku zaplacení soudního poplatku za podanou kasační stížnost, rozšířený senátu již v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, dospěl k následujícímu závěru: „*Stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností*“. V tomto případě nebylo napadeným usnesením rozhodováno o návrhu ve věci samé, jelikož se jedná o procesní rozhodnutí učiněné v řízení o žalobě, jímž se toto řízení nekončí. Proto stěžovatelka nebyla povinna soudní poplatek uhradit. Z citovaného usnesení rozšířeného senátu rovněž plyne, že v případech, kdy kasační stížnost směřuje proti procesnímu rozhodnutí, jímž se řízení o žalobě nekončí, není u Nejvyššího správního soudu vyžadováno ani povinné zastoupení advokátem.

[5] Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti* (pozn.: zvýraznění podtržením doplnil soud).

[6] Nejvyšší správní soud ve své dosavadní judikatuře vymezil případy, kdy lze návrh považovat za „zjevně bezúspěšný“ podle § 36 odst. 3 s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135). Z této judikatury vyplývá obecný závěr, že o zjevnou bezúspěšnost návrhu se jedná v případech, kdy je zjiřitelná bez pochybností, je nesporná a zcela jednoznačná.

[7] V posuzovaném případě se stěžovatelka podanou žádostí domáhala určení advokáta, který ji bude zastupovat v řízení před Ústavním soudem. Dříve než žalovaná mohla o žádosti rozhodnout (z důvodu neposkytnutí součinnosti stěžovatelky s odstraněním vad podané žádosti), bylo řízení před Ústavním soudem skončeno. Žalovaná proto řízení zastavila mj. s odůvodněním, že se stěžovatelčina žádost stala zjevně bezpředmětnou [§ 66 odst. 1 písm. g) správního řádu]. Městský soud proto dospěl ke správnému závěru o zjevné bezúspěšnosti podané žaloby ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. s odůvodněním, že je bezpředmětné rozhodovat o žádosti o určení zástupce pro řízení, které již bylo skončeno. Městský soud proto nepochybil, pokud stěžovatelce osvobození od soudních poplatků nepřiznal a žádost zamítl.

[8] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát. (...) Požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.*

[9] Vzhledem k tomu, že u stěžovatelky nebyl z výše uvedených důvodů naplněn předpoklad pro osvobození od soudních poplatků pro zjevnou bezúspěšnost podané žaloby, městský soud správně zamítl také její žádost o ustanovení zástupce.

pokračování

[10] Na základě výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[11] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2022

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu